

ขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมของแปลงทดลองเดี่ยว
Optimum Plot Size and Shape of Job's Tears

ไกรสร ตาวงศ์

จักรพรรดิ วุ่นสีแสง¹

กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการเกษตร

ศูนย์สารสนเทศ

บทคัดย่อ

ในปี 2543 และ 2544 ดำเนินการทดลองเพื่อหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมของแปลงทดลองเดี่ยว ที่สถานีทดลองพืชไร่เลย จังหวัดเลย โดยเก็บตัวอย่างจากแปลงปลูกเดี่ยวพันธุ์ข้าวเหนียว ติดต่อกันเป็นผืนใหญ่ แบบ Uniformity Trial ในเนื้อที่ 39x25 เมตร ระหว่างแถว 75 เซนติเมตร ระหว่างหลุม 25 เซนติเมตร จำนวน 52 แถว ๆ ละ 100 หลุม เก็บเกี่ยวผลผลิต (โดยเว้นแถวริม 2 แถว โดยรอบ) ทั้งหมด 48 แถว ๆ ละ 24 หน่วยย่อย ๆ ละ 4 หลุม ๆ ละ 2 ต้น ที่ติดต่อกันรวมทั้งหมด 1,152 หน่วยย่อย ซึ่งน้ำหนักเมล็ดเดี่ยวแห้งและปรับเป็นน้ำหนักที่ความชื้น 7.6% จัดแบ่งข้อมูลออกเป็นเนื้อที่เก็บเกี่ยวขนาดต่าง ๆ ได้ 19 ขนาด 61 รูปร่าง นำข้อมูลไปประมวลผลทางสถิติ โดย วิเคราะห์ความแปรปรวน ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (CV) และ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อที่เก็บเกี่ยว (x) กับค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (y) พบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในรูปสมการ $y=ax^b$ ผลการทดลองทั้ง 2 ปี สามารถสรุปได้ว่า ขนาดเนื้อที่เก็บเกี่ยวที่เหมาะสมของแปลงทดลองเดี่ยวไม่ควรจะน้อยกว่า 12 ตารางเมตร มีรูปร่างสี่เหลี่ยมมุมฉากไม่จำกัดรูปร่าง

คำหลัก : เดี่ยว ขนาด รูปร่างแปลงทดลอง

¹ สถานีทดลองพืชไร่เลย